

Francouzští lovečtí psi

■ Velký hrubosrstý vendéský baset

Baseti vendénští a modří gaskonští, honiči modří gaskonští a porcelaine, ohaří bretaňský, francouzský krátkosrstý pyrenejský, gaskoňský, saintgermainský, auvergneský, dlouhosrstý...

Vzhledem ke geografické poloze našeho státu i k jeho historii se lovečtí kynologové u nás orientovali před rokem 1989 na psy z Německa, Rakouska, Slovenska či Maďarska, případně na ostrovní stavěcí psy. Po roce 1989, kdy se nám pomalu začala otevírat Evropa, objevili čeští kynologové mnoho nám dosud neznámých plemen psů. Zvláště Francie se nám představila, především v chovu honičů, jako kynologická velmoc, a to nejen co do počtu chovaných plemen, ale

i jedinců zapsaných ve francouzské plemeně knize. Izolace našich oblastí od těchto částí Evropy byla nepochybně způsobena jejich odlehlostí a také rozsáhlým komplexem zemí obývaných německým etnikem, které nás od atlantické a středomořské oblasti odděluje. Svoji úlohu nepochybně sehrála i provázanost myslivosti naší s myslivostí německou, vycházejících ze stejných historických kořenů a tedy i z podobných požadavků na lovce a jejich psy.

Tradiční lovy ve smečce

Chov honičů má ve Francii velmi dlouhou a udržovanou tradici. Některé smečky jsou chovány i více než 600 let a jejich chov se dědí z generace na generaci. Není bez zajímavosti, že ve Francii jsou honiči používáni k lovu veškeré srstnaté zvěře včetně zajíců. A právě v lovu zajíců s honiči je každoročně pořádáno mistrovství Evropy. Ve Francii se dochovaly typické způsoby použití honičů, to znamená práce psů ve smečce včetně parforsních lovů. Dále jsou ve Francii velmi rozšířené pěší lovy se střelnou zbraní, při nichž lovci sledují smečku nasazenou na stopu určitého kusu zvěře. Smečka musí zvěř dostihnout a zastavit, aby ji lovci mohli ulovit. Takto se loví především černá zvěř a lov jednoho kusu trvá mnohdy celý den. Velmi oblíbené jsou pěší štvanice na zajíce či králíky. Při nich se nepoužívá střelná zbraň, zvěř je ulovena smečkou. Výsledkem lovu bývá ulovení jednoho zajíce, mnohdy se ale neuloví nic. Hlavním účelem těchto lovů nebývá co největší výřad, ale potěšení z výkonu psů.

FCI – honiči

■ Porcelaine

VI. skupina

■ Artésko-normanský baset

■ Modrý gaskoňský hrubosrstý honič

■ Plavý bretaňský baset

■ Modrý gaskoňský baset

■ Poitevin

■ Malý modrý gaskoňský honič

■ Malý hrubosrstý vendéský baset

■ Plavý bretaňský honič

■ Velký hrubosrstý vendéský honič

■ Velký francouzsko-anglický trikolorní honič

■ Hrubosrstý vendéský honič

■ Nivernaiský hrubosrstý honič

■ Billy

■ Ariéžský honič

Psi prokazují mimořádné čichové schopnosti

Vidět práci smečky na stopě je nádherný zážitek. Stopy, jak černé zvěře, tak zajíců, jsou velmi náročné a komplikované a psi musí při lovu prokázat mimořádné nosové schopnosti. Klasickou štvanicí lze považovat za vrchol využití honičů při lovu. Je to velmi nákladný způsob lovu, neboť jen samotného lovu se zúčastní smečka až 60 psů a to zdaleka nejsou všichni psi z psince. Do nákladů na lov se musí ještě započíst držení koní, práce profesionálních psodů, kteří o celou smečku, jež mnohdy čítá až přes sto psů, pečují a vedou ji na lovu, a řadu dalších nezbytností, které jsou nutné pro úspěšný lov. Patří k nim především specializovaní stopaři. Jsou to honiči s vynikajícím nosem, klidné povahy, kteří vyhledají stopu kusu vhodného pro štvanicí. Není bez zajímavosti, že klasická štvаницe se jako způsob lovu od svého vzniku ve středověku prakticky nezměnila. Parforsním lovem se ve Francii loví především jelen, černá zvěř, ale i srnčí. Pokud se loví jelení zvěř, pořádá se štvаницe výhradně na samce. Je zajímavé, že některé smečky se specializují na lov jen určitého druhu zvěře.

Halali pochází z francouzštiny

Nedílnou součástí lovu s honiči ve Francii bývají trubači. Lovecké fanfáry nejsou používány pouze při štvanicích, ale i při pěším lovu. Každá smečka má svoji vlastní fanfáru, která je pro ni charakteristická, a podle ní lze smečky rozeznat. Fanfárami se ale hlavně dorozumívají lovci, tak má každý z nich dokonalý přehled o průběhu lovu. Lovecké fanfáry doprovázejí i výstavy psů skupiny 6 FCI. Zvláště působivě zní fanfáry při prezentaci smeček nebo vyhlásování vítězů. Francouzi velmi ctí a dodržují lovecké zvyky a tradice. Na každou loveckou akci si oblékají slušivé uniformy a ulovené zvěři projeví dokonalou úctu. Výraz „halali“ pochází právě z francouzštiny. Myslím, že většina našich lidových myslivců by se mohla francouzskými lovci inspirovat. Na většině lovů v Česku se už dávno netroubí lovecké fanfáry a oblečení lidových myslivců připomíná spíše vojenské manévry různých států. Za velmi neetickou lze považovat snahu lidových lovců o co největší počet ulovené zvěře.

www.konecparazitu.cz

■ Francouzský ohař krátkosrstý typ gaskoňský

Soutěže typu field-trials

Není bez zajímavosti, že ve Francii neexistuje žádný předpis, který by ukládal majitelům psů, aby je povinně podrobili zkouškám, a pak je teprve mohli používat k lovu. Také neexistuje žádná směrnice, která by stanovovala povinné minimální počty psů v honitbách, přesto je ve Francii počet lovců vlastních psa výrazně větší než u nás. Je to dáno především chápáním lovu jako sportu a k jeho plnohodnotnému prožití patří nepochybně i pes. Po celé Francii se pořádá množství zkoušek, především klubových, nejpočetněji jsou ale zastoupeny soutěže typu field-trials. Při těchto soutěžích je hlavně hodnocen styl plemene, a to tak, jak jej předepisuje standard nebo pracovní standard jednotlivých plemen. Pes musí předvést typický styl hledání i vystavování, který je pro každé plemeno jiný. Ve Francii se všestranné zkoušky německého typu, známé i z našich zkušebních řádů, nepořádají.

Z honičů u nás jsou nejdéle baseti

Plemen honičů je ve Francii nepřehledné množství. Nízkonozí baseti jsou velmi oblíbení pro svoji nenáročnost na prostor. Další bohatou skupinu tvoří střední honiči. Nepřehlédnutelnou skupinou jsou velcí honiči. Všichni bez výjimky pocházejí z parforsních plemen určených pro štvance velké zvěře. Znalci těchto psů nedoporučují jejich držení jednotlivě, a už vůbec ne ve městech. Tito psi potřebují od raného věku vyrůstat ve smečce, neboť jen tak se správně utváří jejich charakter. Jejich potřeba pohybu je obrovská. V přípravě smečky na loveckou sezonu naběhají denně i více jak 50 km. Ve všech velikostních rázech jsou plemena krátkosrstá i hrubosrstá.

U nás jsou již delší dobu z mnoha francouzských honičů chováni velký a malý hrubosrstý vendénský baset a modrý gaskoňský baset. V poslední době k nám ale byli přivezeni i další francouzští honiči. Jsou to hrubosrstý mod-

rý gaskoňský honič, velký modrý gaskoňský honič, ale především malý modrý gaskoňský honič a porcelaine. Obě posledně jmenovaná plemena mají odchováno již několik vrhů, začínají se objevovat na výstavách a prosazují se i při praktickém lovu. V nedávné době byly přivezeny i dvě feny gaskoňsko-saintongeiského honiče, který je blízkým příbuzným malého modrého gaskoňského honiče.

Čím dál populárnější jsou také ohaři

Ve skupině 7 FCI má Francie méně zástupců než mezi honiči. Charakteristickým znakem všech plemen francouzských ohařů je jejich měkká povaha, která vylučuje jakékoliv hrubé zacházení ze strany cvičitele. Francouzští ohaři jsou velmi oddaní svému pánovi a na lovu jsou spíše partnery než služebníky lovců. Je u nich dokonce upřednostňováno držení v bytě, kde jsou doslova přáteli členů lovcovy rodiny. Ve Francii, obdobně jako na britských ostrovech, jsou stavění psi, což je přesnější název pro ohaře, používání především k lovu pernaté zvěře. Vyplývá to z historických kořenů, kdy byli tito tzv. síťoví psi používáni k lovu ptáků pod sítí.

FCI – ohaři

- Dlouhosrstý ohař Point – Audemer

VII. skupina

■ Francouzský ohař krátkosrstý typ pyrenejský

■ Auvergneský ohař krátkosrstý

■ Burbonský ohař krátkosrstý

■ Bretaňský ohař dlouhosrstý

■ Saintgermainský ohař

■ Francouzský ohař dlouhosrstý

■ Pikardský ohař modrý dlouhosrstý

Obdobně jako u jiných kontinentálních ohařů dělí se i francouzští ohaři na krátkosrsté – braques, dlouhosrsté – epagnuels a hrubosrsté – griffons. Krom tohoto v celé Evropě obvyklého členění jsou mnohdy francouzští ohaři dělení na pracovní specialisty. Můžeme se setkat se specialisty na lov sluk (bekasiéři), na psy „pláni“, kteří loví

v polích a vřesovištích křepelky, koroptve, orebice nebo vřesovištní kury. Jsou i psi „horští“, kteří se specializují na lov tetřívků a jeřábků v těžkých nepřehledných horských terénech. Mezi francouzskými ohaři najdeme i specialisty na práci v rozsáhlých bažinatých terénech.

Chov francouzských stavěcích psů u nás zaznamenal podobný rozvoj jako u honičů. Již od 80. let minulého století je v Čechách velmi úspěšně chován bretaňský ohař. Byla k nám dovezena, ale i další plemena. Francouzský ohař krátkosrstý, menší typ pyrenejský i větší gaskoňský, francouzský dlouhosrstý ohař a vzácný saintgermainský ohař, ale především auvergneský krátkosrstý ohař, který si získává stále větší oblibu.

Text a foto: Slavomír Hanáček ■

<http://od-smutne-ricky.wz.cz>

V článku jsou použity překlady z francouzštiny Heleny Dvořákové.

■ Korthalsův griffon

Zprávy z ČMKU

V pořadí 22. zasedání ČMKU se konalo 19. února 2009 v Praze.

Zabývalo se mimo jiné:

- hodnocením soutěže Šampion šampionů 2008 a výstav DUO-CACIB
- zprávami z odborných komisí – z komise pro rozhodčí, rady plemenných knih a výstavní komise
- schválilo výsledky závěrečných teoretických zkoušek čekatelů na funkci rozhodčího na posuzování exteriéru psů (pí Barbory Budkové, pí Oldřišky Plškové, pí Dagmar Sitterové a pana Josefa Dědoucha. Praktické závěrečné zkoušky pro čekatele proběhnou v sobotu 25. 4. 2009 při MVP v Českých Budějovicích
- schválilo řady pro pasení předložené ing. Loučkou
- termíny mezinárodních výstav na rok 2010. Návrhy termínů budou zaslány FCI.
- přípravou X. valné hromady ČMKU, která se bude konat 18. 4. 2009
- schválilo rozpočet na rok 2009
- doplněním Výstavního řádu o klauzuli o zákazu nadměrného vyvazování, lakování a pudrování
- zněním Vyhlášky ze dne 22. prosince 2008 o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu. Změny budou zapracovány do normativů ČMKU
- informací o výstavě plánované Východočeským muzeem v Pardubicích na téma pes
- novým titulem FCI – Mezinárodní výstavní šampion
- změnou při vyřizování žádostí o přiznání titulů FCI. Od 1. 5. 2009 s přechodným obdobím do 1. 7. 2009 žadatelé o tituly FCI budou moci žádat přímo FCI (podléhá dohodě ČMKU s FCI).

celý zápis je k dispozici na www.cmku.cz

Vladimíra Tichá

Nový titul: C.I.E.

Při příležitosti zasedání konaného ve dnech 3. - 4. 9. 2008 přijalo předsednictvo FCI následující rozhodnutí:

Pro plemena, která dle FCI nomenklatury podléhají povinné pracovní zkoušce, je od 1. 1. 2009 k dispozici nový titul.

Pro získání titulu Mezinárodní výstavní šampion (C.I.E.) musí psi splnit následující podmínky:

- a) Získat 4 čekatelství CACIB ve třech rozdílných státech minimálně od tří různých rozhodčích, bez ohledu na počet přihlášených psů.
- b) Mezi prvním a posledním CACIBem musí uplynout minimálně jeden rok a jeden den. Toto období je chápáno následovně: např. od 1. 1. 2009 do 1. 1. 2010.

Upozorňujeme na nutnost zasílat žádosti o tento titul na FCI v písemné formě prostřednictvím národní kynologické organizace nebo přímo majiteli psů, a to podle existující dohody mezi FCI a členskými státy.

Pravidla FCI pro **mezinárodní šampionát** budou následně upravena a zaslána později.

Plemen hladkosrstý (12) a drsnosrstý (169) foxteriér, erdelteriér (7) (viz cirkulář 33/1998 z 25. 2. 1998), parson Russel teriér (339), Jack Russel teriér (345) (viz cirkulář 66/2004 z 22. 11. 2004) se týkají následující ustanovení:

- 1) **Titul Mezinárodní šampion krásy (C.I.B.)** může být udělen na základě 2 nebo 4 CACIBů dle dohody s národní organizací.
- 2) **Titul Mezinárodní výstavní šampion (C.I.E.)** může být udělen vždy na základě 4 CACIBů.

Žádáme všechny členy a smluvní partnery FCI o výlučné používání následujících zkratk ve všech dokumentech, které vydávají:

- C.I.B. Mezinárodní šampion krásy
- C.I.T. Mezinárodní šampion práce
- C.I.E. Mezinárodní výstavní šampion